

TRITONIAS ÅRSBERÄTTELSE 2005

Innehåll:

- 1 *Allmän översikt*
- 2 *Basservice*
Utlåning och fjärrlån
Utrymmen för studier och forskning
- 3 *Litteraturservice*
- 4 *Utbildnings-, konsulterings- och informationsservice*
Utbildning för lärare och övrig personal
Utbildning i informationskompetens och övrig utbildning för studerande
Personlig handledning och informationsservice
Produktion och användning av nätbaserade kurser
Avgiftsbelagd utbildning
- 5 *Interna tjänster*
Adb-tjänster
Förvaltning
- 6 *Samarbete med andra organisationer*
Samarbetet med yrkeshögskolorna
Regionalt och nationellt samarbete
Internationellt samarbete
Kulturellt samarbete
- 7 *Personal*
- 8 *Ekonomi*
Finansiering
Utgifter

Bilagor:

Verksamhetsstatistik

Ledning, samarbete, deltagande, publikationer och media

1. Allmän översikt

År 2005 gick universiteten över till ett nytt examenssystem, förberedde övergången till det nya lönesystemet och begrundade statens produktivhetsprogram, enligt vilket universiteten förväntas förbättra sina resultat ytterligare och samtidigt märkbart dra ner på personalstyrkan före 2011. I Tritonia har förändringarna i examenssystemet lett till att utbildningen i informationskompetens har ökat och att kurslitteraturen i flera fakulteter ändrat mer än normalt. Förberedelserna för det nya lönesystemet krävde mycket arbetstid och förmansförhållandena omdefinierades.

Den största förändringen i Tritonia var att yrkeshögskolorna i Vasa, Svenska yrkeshögskolan och Vasa yrkeshögskola, kom med som användare av lärocentrets tjänster vid sidan av Vasa universitet, Åbo Akademi och Hanken. Yrkeshögskolorna deltog även i finansieringen av verksamheten. På våren gjorde bibliotekens samarbetsgrupp vid Vasa högskolekonsortium till konsortiets ledning ett förslag, där det långsiktiga målet är ett gemensamt bibliotek. Som första samarbetsprojekt föreslogs grundandet av ett gemensamt bibliotek för teknik och en gemensam litteraturlösningsdatabas. Från och med hösten 2003 har biblioteken haft en gemensam adb-planerare som är placerad i Tritonias adb-team. Ett mindre utrymme för språkstudier planerades av språkundervisningens samarbetsgrupp vid konsortiet och utrymmet öppnades i januari 2006. Samarbetsförhandlingar inleddes med den juridiska utbildningen vid Helsingfors universitet.

Bibliotekets litteratur- och basservice samt lärocentrets LIN-utbildning (Learning in Networks) och EduKliniken, individuell handledning för lärare, fortsatte i huvudsak som tidigare. Användningen av Tritonias utrymmen och utrustning ökade ytterligare: grupprummen och forskarrummen var under terminerna i bruk nästan hundra procentigt och närmare tusen personer deltog under året i videokonferenser. Besökarantalet som räknas av biblioteksporten var dock litet lägre än föregående år. En ny och populär serviceform var produktionsstödet för nätbaserad undervisning, EduTechLab.

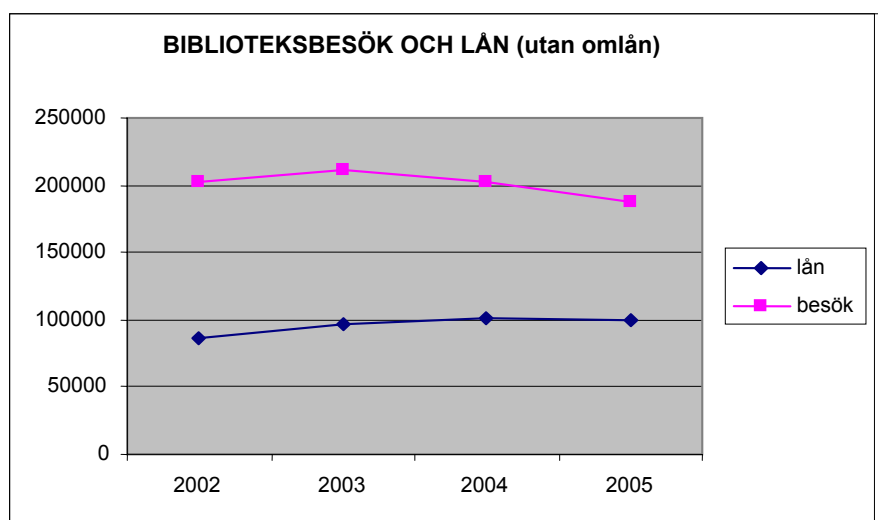
På det riksomfattande planet framstod Tritonia en känd, aktiv aktör i universitetsbibliotekens nätverk och inom Finlands virtuella universitet. På det internationella planet var det viktigaste projektet deltagande i Kvarkensamarbetet inom projektet UniNet. Tritonia är medlem i två internationella biblioteksorganisationer; IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) och LIBER (Ligue des bibliothèques européennes de recherche), som är en organisation för vetenskapliga bibliotek i Europa.

2 Basservice

2.1 Utlåning och fjärlån

Antalet biblioteksbesökare sjönk från år 2003 till 2004 med fyra procent och från år 2004 till år 2005 med sju procent. Detta beror särskilt på den ökade användningen av nätbaserat material. I medeltal var antalet besökare per öppettid 700 personer (år 2004: 730 personer). På grund av adb-systemets uppdatering var antalet öppettid dagar något färre än år 2004.

Antalet nya lån har hållit sig rätt jämt kring 100 000 lån. År 2005 lånades 99722 lokala lån, d.v.s. 372 lån per öppettid (år 2004: 100 660 lån, d.v.s. 363 lån per öppettid). Antalet omlån var 459 534 (år 2004: 478 801). Antalet besökare och lån varierar mycket under året och under den brådaste perioden kan det vara kring tvåtusen besökare per dag.

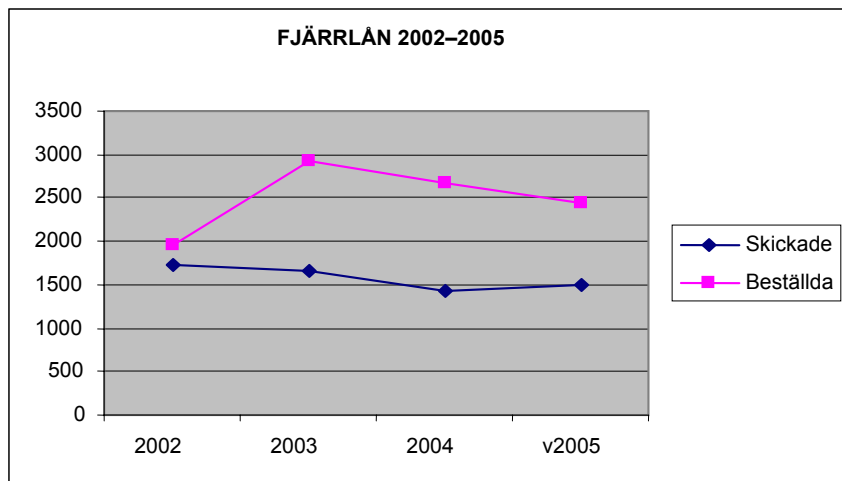

När det gäller antalet låntagare har inga stora förändringar skett under 2005. Procentuellt sett har antalet låntagare som inte är studerande eller personal vid moderuniversiteten ökat: bland de aktiva låntagarna var andelen "övriga" 31 procent år 2005 (år 2004: 27 %). Bland de nya låntagarna var andelen "övriga" 35 procent år 2005 (år 2004: 32 %).

LÅNTAGARE	Studerande och personal vid moderuniv.		Övriga		Totalt	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Registrerade låntagare	10499	10602	6008	6104	16507	16706
Aktiva låntagare	2250	2055	831	924	3081	2979
Nya låntagare	1168	1003	542	543	1710	1546

Den nationella trenden för fjärlån vid universitetsbiblioteken är sjunkande. Detta beror särskilt på att litteratur fås via nätet antingen med licenser eller fritt. Från Tritonia skickades dock något fler lån till andra bibliotek än föregående år. År 2005 skickades 1499 lån, medan antalet år 2004 var 1427 lån. Från andra bibliotek beställdes 2448 lån (år 2004: 2671). Antalet fjärlån 2002–2004 visas i nedanstående tabell. Kopior och lån har räknats samman.

Som så kallade samlån förmedlades 512 lån (år 2004: 501 lån). Samlån innebär att kunden själv gör sin beställning i Depåbibliotekets databas och hämtar boken från Tritonia. Samlånen var avgiftsfria för kunderna 2004 och 2005.

2.2 Utrymmen för studier och forskning

Läsesalarna, adb-klasserna och grupprummen användes aktivt. I forskartornet var användningsgraden nästan hela tiden hundra procentig. Grupprummen hade under året totalt 1945 bokningar, d.v.s. 7,3 bokningar per dag (år 2004: 1845 bokningar, d.v.s. 6,7 bokningar/dag). Antalet bokade timmar var 4318 (år 2004: 6371 timmar, år 2004 fanns inte begränsningen på två timmar per reservation). Andra tider än de timmar som var bokade kunde grupprummen användas fritt.

Totalt hölls 154 videokonferenser med totalt 985 deltagare. Av dessa var Vasa universitets andel 53 %, Åbo Akademis 12 %, Svenska yrkeshögskolans 7 % och Vasa yrkeshögskolas 5 %. Övriga användare var bl.a. UniNet och Tritonias personal. Även mötesrummet i forskartornets sjätte våning utnyttjades aktivt.

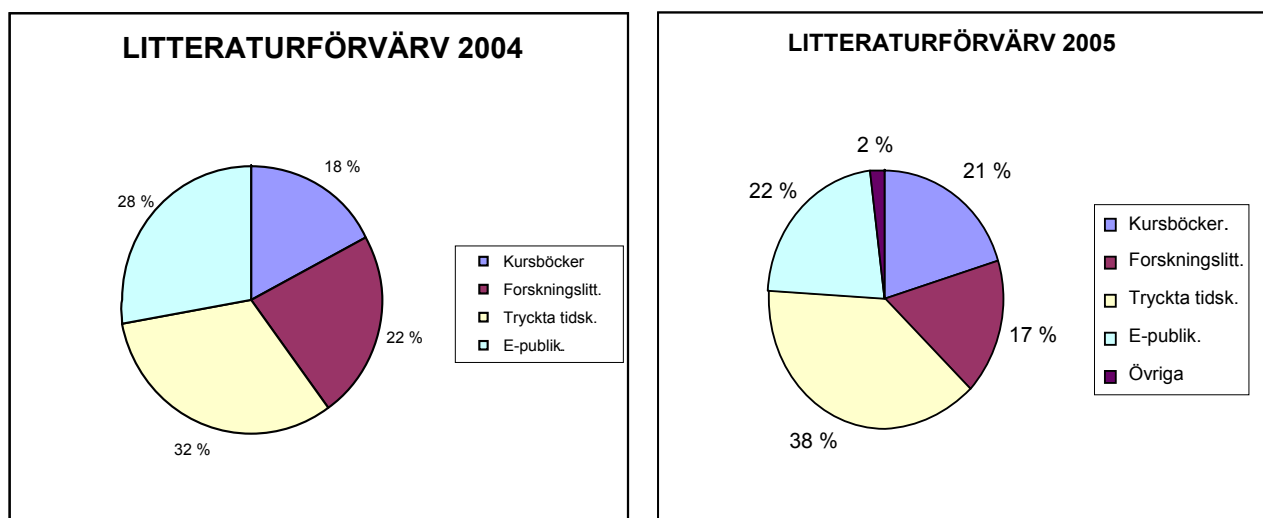
Läsesalarna var fortsättningsvis tillgängliga dygnet runt alla dagar med passerkort, som kan ges åt universitetsstudenter för en termin i taget. Antalet besök statistikfördes inte, men antalet passerkort har ökat från tidigare.

Auditorium Nissi och mötesrummet i forskartornets sjätte våning kunde fortsättningsvis hyras av utomstående.

3 Litteraturservice

För litteraturförvärv användes 15 procent av Tritonias anslag. Summan motsvarar en procent av budgeterna för Tritonias ramorganisationer (Vasas andel). Problemet med nätbaserat material är att Tritonia delvis betalar två gånger för samma material, eftersom användarlicenserna ges universitetsvis. Även användarstatistiken tas fram universitetsvis. I jämförelse med de andra universiteterna kunde användningen vid Vasa universitet vara högre än den är nu. Användningen av materialet som förvärvats via det nationella elektroniska biblioteket FinELib antas öka något, då bibliotekets gemensamma Nelli-portal tas i bruk. När det gäller Vasa universitets material pågick arbetet med Nelli-portalerna och portalerna kunde provanvändas av personal i slutet av året. I Hankens och Åbo Akademis nät togs Nelli-portalerna i bruk 2005. Användningen skulle främjas av möjligheten att skriva in sig som användare även från andra ställen än eget universitet; detta är redan möjligt för Hankens personal.

Finansieringen av samlingarna arrangerades om för Vasa universitets del. Finansieringen av tryckta tidskrifter och forskningslitteratur flyttades över till bibliotekets ansvarsområde, men samtidigt fastslogs fakultetsvisa kvoter. Den ekonomiska uppföljningen har gjorts institutionsvis. De tryckta tidskrifternas andel av kostnaderna ökade och den elektroniska litteraturens andel minskade, då Elseviers Science Direct-databas inte längre beställdes av Vasa universitet efter jämförelse av utgifter och användning. Databasen kunde användas i biblioteket genom att be personalen öppna den. I stället beställdes några nya billigare databaser. Andelen nätbaserade publikationer och tidskrifter av det totala förvärvet var sextio procent, vilket är i nivå med andelen år 2004. Andelen kursböcker ökade när det nya examenssystemet togs i bruk. Kostnaderna för litteraturförvärvet fördelade sig på olika publikationstyper enligt följande:

Cirka 10 100 böcker katalogiserades och fördes in i bibliotekets databas (2004: 9955). Totalt fanns 172 836 poster i databasen vid slutet av året.

Av Vasa svenska lyceums samling katalogiserades 1188 titlar och 1470 volymer. I första hand har man strävat efter att i databasen föra in litteraturen från 1500–1700-talen och de mest efterfrågade böckerna från 1800-talet. Arbetet finansieras med stiftelsemedel och för koordineringen svarar Åbo Akademis bibliotek. Katalogiseringen av Bror Petterssons samling inleddes med hjälp av finansiering från Ostrobotnia Australis.

Donationer kunde tas emot endast i mycket begränsad skala. Henry Lönnfors testamentsgåva som togs emot 2004 flyttades från Åbo till Tritonia. Professor emeritus Sauli Takala, som utnämns till hedersdoktor vid Vasa universitet, har till Tritonia gjort en donation innehållande främst språkvetenskap. Arbetet med att katalogisera donationen och föra in den i databasen Tria har

inletts. Vasa stad har gett finansiering för att ordna upp Vaasan lyseos bibliotek. Samlingen kommer att finnas i samma utrymme som Vasa svenska lyceums bibliotek.

4 Utbildnings-, konsulterings- och informationsservice

4.1 Utbildning för lärare och övrig personal

Lärocentret ordnade tredelad utbildning i pedagogisk användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen (Learning in Networks-utbildning eller LIN) för lärare och övrig personal vid universiteten och yrkeshögskolorna. Utbildningsprogrammet har utvecklats i samarbete med experter vid institutionen för mediepedagogik vid Åbo Akademi och institutionen för kommunikationsvetenskaper vid Vasa universitet samt institutionen för pedagogik vid Umeå universitet och centrum för utbildningsteknik (projektet UniNet). Utbildningen godkändes som en del av den pedagogiska utbildningen vid Åbo Akademi. Efter varje föreläsning eller närträff samlades feedback om utbildningen, men rätt många lät bli att svara på utvärderingen. Den feedback som kommit in har i huvudsak varit positiv, endast när det gäller utbildningens tidpunkt, språk och längd har avvikande åsikter yttrats.

Learning in Networks I-III

Timmar + nätbaserade avsnitt i LIN		Deltagare totalt*	Deltagarantal och procentandel/högskola					
			VU	ÅA	Hanken	VYH	SYH	Övriga
LIN 1	23 + 60 % på nätet	191	97	42	8	20	21	3
			50%	22%	4%	11%	11%	2%
LIN 2	107 + 80 % på nätet	120	67	5	8	19	21	
			55%	4%	7%	16%	18%	-
LIN 3	13 + 90 % på nätet	44	21	15	2	5		1
			48%	34%	5%	11%	-	2%
Totalt	143	355	185	62	18	44	42	4
			52 %	17 %	5 %	13 %	12 %	1 %

Övriga kurser och utbildningar för universitet och yrkeshögskolor

Moodle, WebCT, semi- narier	Timmar	Deltagare totalt*	Deltagarantal och procentandel/högskola					
			VU	ÅA	Hanken	VYH	SYH	Övr.
			81	24	11	50	19	2
			43%	13%	6%	27%	10%	1%
Totalt	27	187						

*siffrorna innehåller samma deltagare

4.2 Utbildning i informationskompetens och övrig utbildning för studerande

Utbildning i informationskompetens och bibliotekets användarutbildning gavs i samarbete med fakulteterna. Biblioteket svarade särskilt för utbildningen i informationssökning och etisk användning av information, medan lärocentret tillsammans med studieförvaltningen vid Vasa universitet svarade för delen "Akateemiset opiskelutaidot". Biblioteket använde totalt 315 timmar för utbildning. Den nätbaserade kursen avlades av 203 studerande. Motsvarande tal år 2004 var 180,5 timmar och 60 avlagda kurser. Utbildningen för nya studerande hölls främst under höstterminen.

Informationskompetens	2003	2004	2005
Deltagare	1161	1544	1353
Undervisningstimmar	161	180	315
Antal deltagare som avlagt nätkursen	59	60	203

Informatiker Katri Rintamäki arbetade en del av året för universitetsbibliotekens riksomfattande projekt i informationskompetens och utarbetade inom ramen för projektet en frågeserie för att ta reda på utgångskunskaperna hos studerande.

Avslutningsseminariet för projektet TieDot, ett gemensamt projekt för flera universitetsbibliotek, hölls i Kuopio i juni. Materialet som producerats inom ramen för projektet används i Tritonias utbildningar.

En särskild graduhandledningsdag ordnades för studerande.

4.3 Personlig handledning och informationservice

Informationservice

Informationservice och personlig handledning gavs i tre våningar i biblioteket främst enligt vetenskapsområde. Totalt hade informations servicen ca 1000 uppdrag (2004: 1250). En del av infodiskarnas jourturer används regelbundet som mottagningstider av de fem ämnesteamen (pedagogik, humaniora, ekonomi, teknik och naturvetenskaper samt samhällsvetenskaper) och de övriga jourtureerna var som tidigare varierande. Ämnesteamen har även egna e-postadresser, som kunderna kan använda för förfrågningar.

EduKliniken

Lärarna har erbjudits tekniskt och pedagogiskt stöd i form av personlig handledning på EduKliniken. Handledningen har getts både i lärocentrets utrymmen och hos lärarna själva. Det var även möjligt att ge stöd åt smågrupper.

EduKliniken	Timmar	Deltagarantal totalt	Deltagarantal och procentandel/högskola					
			VU	ÅA	Hanken	VYH	SYH	Övriga
Totalt	529	760	408	124	52	105	65	6
			53%	16%	7%	14%	9%	1%

EduTechLab (10.5.–31.12.2005):

Utvecklingen av EduTechLab inleddes i samarbete med yrkeshögskolorna och invigningen av EduTechLab skedde 10.5.2005 då verksamheten officiellt inleddes. Innan detta har dock flera beställningsarbeten gjorts i EduTechLab men dessa har inte statistikförts. Det verkliga antalet beställningar är alltså större än vad nedanstående statistik visar.

I EduTechLab har gjorts bl.a. videoföreläsningar och andra videofilmningar (bl.a. disputationer, undervisningsvideo), videoredigering, flash-animationer, webbsidor, videostreaming samt sparat filer i olika format och för olika medier.

Edu-Tech Lab	Beställningar totalt	Timmar	Timantal och procentandel / högskola						
			VU	ÅA	Hanken	VYH	SYH	Tritonia	Övriga
	79	1330	340 25,5%	428 32%	7 0,5%	167 13%	12 1%	318 24%	58 4%

4.4 Produktion och användning av nätbaserade kurser

Nätbaserade kurser producerades vid alla tre universiteten och de två yrkeshögskolorna. Många olika plattformar för läromiljöer används. Tritonia har statistikfört kurssituationen, som 2005 var följande:

Läromiljö	Antal nätbaserade kurser	Användare*
Moodle (VU)	80-90	1700
WebCT (VU)	80-90	2100
Blackboard (ÅA i Vasa)	579**	538
WebCT (Hanken)	6	106
SYH (Moodle)	33	720

* siffran innehåller samma deltagare

** under PF finns mängder av praktikmappar där studerande är instruktörer och studenter, därav det stora kursantalet

Vid Vasa yrkeshögskola statistikfördes kursantalet lite annorlunda:

Läromiljö	Kurser totalt	Aktiva	Helt virtuella
Moodle	442	201	10
WebCT	381	80	30

4.5 Avgiftsbelagd utbildning

Lärocenter arrangerade för första gången en finsk- och svenskspråkig studiehelhet i pedagogik som riktade sig till bibliotekspersonal. Utbildningen beställdes av Karleby, Seinäjoki och Vasa landskapsbibliotek. I den finskspråkiga utbildningen *Kirjastopedagogiikka – Kirjastoammattilainen oppimisen ohjaajana* deltog 25 personer och i den svenskspråkiga *Bibliotekspedagogik – utbildning för bibliotekspersonal* deltog 21 personer från allmänna bibliotek och högskolebibliotek på Karleby,

Seinäjäki och Vasa landskapsbiblioteks område under perioden 31.5.–30.11.2005. Vardera utbildningen bestod av fyra dagar närundervisning samt nätbaserade kursavsnitt. Intresset för utbildningen var stort och långtifrån alla sökande kunde antas. Feedbacken som gavs om utbildningen var synnerligen positivt. Deltagarna önskade att både motsvarande utbildning och å andra sidan mer specifik utbildning skulle ordnas även i framtiden. Vid utbildningen konstaterades att allmänna bibliotek och vetenskapliga bibliotek dels har olika behov av utbildning och information.

För förstaårsstuderandena vid Åbo Akademi ordnades som tidigare år kursen Introduktion till IKT.

5 Internas tjänster

5.1 Adb-tjänster

Under 2005 gjordes ett flertal uppdateringar av servrarna. Bibliotekets Voyager-system byttes under sommaren till Unicode-versionen, så även webb-frontservern och Voyagers kundprogram uppdaterades till nyare versioner. När det gäller läromiljöerna flyttades WebCT-servern till en ny, mer effektiv plattform och samtidigt gjordes en versionuppdatering. Även Moodle uppdaterades till den nyaste programversionen.

Personalens diskserver installerades och togs i bruk. Tritonias interna intranät uppgraderades i början av året. På intranätet finns många olika verktyg, t.ex. uppföljning av utrustning, frånvarokalender och uppföljning av arbetstiden.

Den största förändringen gällande PC-datorerna var att datorerna i den mindre adb-klassen K322 byttes ut till nya. Rummen i forskartornets tredje och fjärde våning började utrustas med datorer som upprätthålls av Tritonia.

5.2 Förvaltning

Inom personalförvaltningen bestod mest betydande reformen i förberedelserna för övergången till ett nytt lönesystem. Som förmän fastställdes förutom bibliotekschefen även lärocenterchefen, byråcheferna, adb-chefsplaneraren och avdelningssekreteraren. Att sätta sig in i systemet, föra utvecklingssamtal, göra uppgiftsbeskrivningar och utvärdera prestationen krävde mer arbetstid än väntat av alla.

Inom ekonomiförvaltningen överfördes Vasa universitets andel av medlen för litteraturförvärv för första gången på bibliotekets ansvar på så sätt att man för varje fakultet kommit överens om vissa kvoter för tidskrifter och forskningslitteratur.

En ordinarie befattning som expeditionsmästare med arbetsavtal grundades och tillsattes fr.o.m. 1.5. Till befattningen valdes Ilkka Savolainen. Arbetet har utvecklats och uppgiften innehåller mer ansvar än tidigare. Vid lärocentret gjordes flera visstidsanställningar.

Universiteten och yrkeshögskolorna informerades aktivt om både bibliotekets och lärocentrets verksamhet. Dessutom skickades ett antal pressmeddelanden ut och Tritonia fick ypperlig publicitet i de lokala dagstidningarna och i radio. Tritonias broschyr uppdaterades och trycktes på tre språk, uppdateringen av webbplatsen färdigställdes nästan i sin helhet före årsskiftet.

6 **Samarbete med andra organisationer**

6.1 **Samarbetet med yrkeshögskolorna**

Samarbetet med yrkeshögskolorna i Vasa har varit aktivt. Yrkeshögskolorna fick tillgång till alla de stödtjänster för undervisningen som erbjuds av lärocentret, medan yrkeshögskolorna i sin tur svarade för finansieringen av en pedagog och en koordinator vid lärocentret och deltog i utgifterna för utrymmen och utrustning. Andelen yrkeshögskolepersonal av lärocentrets användare steg systematiskt mot slutet av året (se statistik på s. 6–8). Under 2005 var det centrala målet att förbereda ett permanent lärocentersamarbete med yrkeshögskolorna. Bibliotekens gemensamma adb-planerare fortsatte i sin uppgift och yrkeshögskolorna finansierade sjuttio procent av lönen.

Under bibliotekens samarbetsgrupp vid Vasa högskolekonsortium finns tre arbetsgrupper: service-, utbildnings- och samlingsarbetsgruppen. Målet, ett gemensamt bibliotek, främjades genom att tillsammans ordna utbildningar, komma överens om enhetlig servicepraxis och producera gemensamma listor över tidskrifter och databaser på webben. I en del av verksamheten deltog även Vasa stadsbibliotek-landskapsbibliotek.

6.2 **Regionalt och nationellt samarbete**

Ledningsgruppen för det regionala nätbiblioteket Sukkula sammanträdde i Tritonia i december. Tyngdpunkter för verksamheten var informationskompetens och pedagogisk utbildning. En arbetsgrupp bestående av de olika biblioteken i Sukkula planerade undervisning i informationskompetens som ett kontinuum från förskola till högskolor och vidare ut i arbetslivet.

Tritonia deltog aktivt i rådet för Finlands universitetsbiblioteks verksamhet, särskilt inom ramen för utvecklingsprojektet för informationskompetens och projektet "Kokoelmakartta". Tritonia tillämpade i sin personalplan den kompetenskarta som tagits fram av rådet. Finlands virtuella universitet ordnade evenemang där representanter från Tritonia höll anföranden.

6.3 **Internationellt samarbete**

Inom ramen för projektet UniNet fortsatte man enligt uppställda mål att i samarbete med Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå utveckla förutsättningarna för virtuell universitetsverksamhet i Kvarken. Finländska parter är Vasa universitet, Åbo Akademi i Vasa, Svenska handelshögskolan och Chydenius-institutet i Karleby. Projektet UniNet har koordinerats av projektledare i Vasa och Umeå i smidigt samarbete.

Projektet har fem delprojekt:

- synkronisk kommunikationsteknik
- fortbildning för universitetspersonal
- mobila tjänster
- informationskompetens
- pedagogiskt och tekniskt stöd för andra UniZon-projekt.

UniNet-projektets verksamhet presenterades vid nationella och internationella utbildningar och seminarier.

UniZon-konferens med 137 deltagare ordnades i Tritonia 18–19.4.2005. Av deltagarna var 55 från Sverige, 78 från Finland och övriga fyra från Österrike, Tyskland, Slovenien och Danmark. Projektet UniNet presenterade även sin verksamhet vid andra utbildningar och seminarier.

Ett nytt samarbetsprojekt inleddes med Lärarhögskolan i Stockholm, en organisation som motsvarar Tritonia. Målet är samarbete i personalutbildningen.

Representanter från Tritonia deltog i biblioteksorganisationerna IFLA:s och LIBER:s kongresser. Vid IFLA:s kongress i Oslo i augusti presenterades Tritonias verksamhetsmodell med en poster.

6.4 Kulturellt samarbete

Vaasan lyseos historiska bibliotek överläts officiellt till Tritonia 15.12.2005. I och med detta värnar Tritonia både om den svensk- och finskspråkiga traditionen kring skolbibliotek.

En utställning kring Carl von Linné hölls i bibliotekets första våning. Utställningsmaterialet härstammade från specialsamlingarna Vasa svenska lyceum och Bror Petterssons samling.

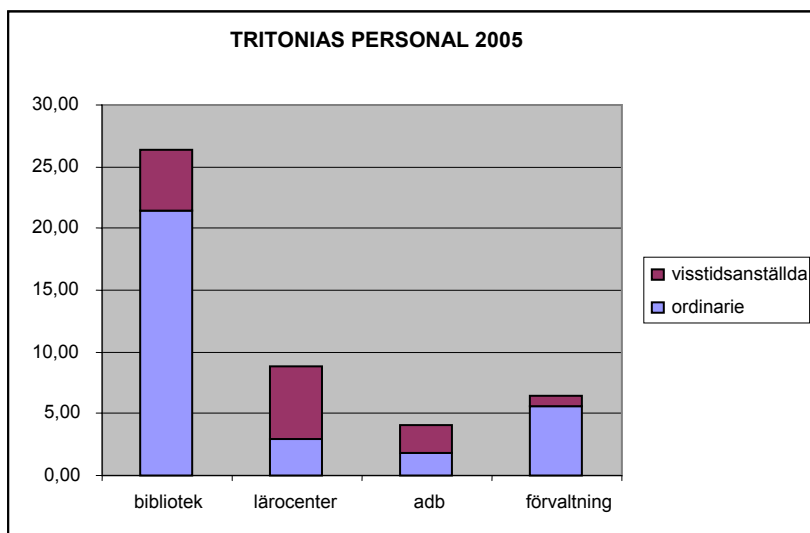
Tritonia deltog i litteraturfestivalen Vaasa LittFest Vasa i innehålls-, informations- och ledningsgrupperna. I Tritonia ordnades som tidigare år LittFests seminarium, men även en nyhet, nämligen ett föredragssamkväm som ordnades av institutionen för tyska språket och litteraturen vid Vasa universitet. Tritonia deltog också i evenemanget Valo vilkkuu Präntööltä som ordnades av Vasa universitet.

Bibliotekschefen verkade som Vasa universitets representant i Österbottens konstkommission och som representant för högskolesektorn i Kvarkenrådet. Tritonias byråchef från Åbo Akademi var med som sakkunnig i Utbildningsstyrelsens BITTIS-projekt, där man planerade utvecklingen av svenskspråkiga skolbibliotek.

7 Personal

Antalet årsverken vid Tritonia var 45,9 (år 2004: 44,7). Ordinarie tjänster eller befattningar var 32, dessutom finansierade Vasa universitet en ordinarie befattning som byråsekreterare, vilket innebär att den ordinarie personalen utgjorde två tredjedelar av hela personalen.

Till de visstidsanställda vid lärocentret hör en pedagog och en adb-planerare. Dessutom var yrkeshögskoleprojektets koordinator och pedagog, KoMiTi (nätundervisningens kompetenser, omfattning och statistikföring)-projektets planerare och UniNet-projektets nätundervisningsplanerare visstidsanställda. I Tritonias adb-team arbetade en visstidsanställd adb-planerare som svarar för bibliotekssystemen och är gemensam med yrkeshögskolorna. I biblioteket har en deltidsanställd bibliotekssekreterare en tjänst för viss tid, dessutom har biblioteket haft visstidsanställda biblioteksassistenter som anställts med sysselsättningsmedel och en timavlönad kvällsdejour. Inom förvaltningen bestod visstidsanställningarna av civiltjänstgörare och en del av året av expeditionsmästare. Såväl lärocentret, adb-teamet som biblioteket hade praktikanter. En del av civiltjänstgörarens uppgifter har i bilden räknats höra till biblioteket. En bibliotekarie från Åbo Akademi har arbetat med katalogiseringsprojektet av Vasa svenska lyceums bibliotek. Andelen ordinarie och visstidsanställda av årsverken fördelar sig enligt följande:

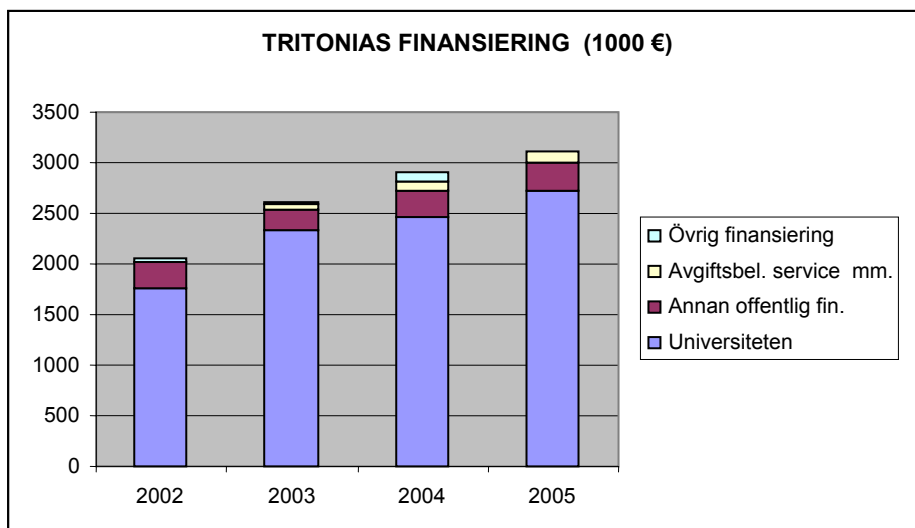
Till personalutbildningen användes totalt 245 arbetsdagar. Trettio personer deltog i utbildningar. Under hösten var antalet sjukdagar relativt högt. För att bättre orka i arbetet erbjöds personalen möjlighet att varje vecka använda arbetstid för motion eller studier. Nöjeskommittén arrangerade många olika slags gemensamma evenemang.

Personalen har varit med i olika organ vid universiteten och gemensamma arbetsgrupper på respektive branscher. En lista över dessa och personalens publikationer finns som bilaga.

8 *Ekonomi*

8.1 *Finansiering*

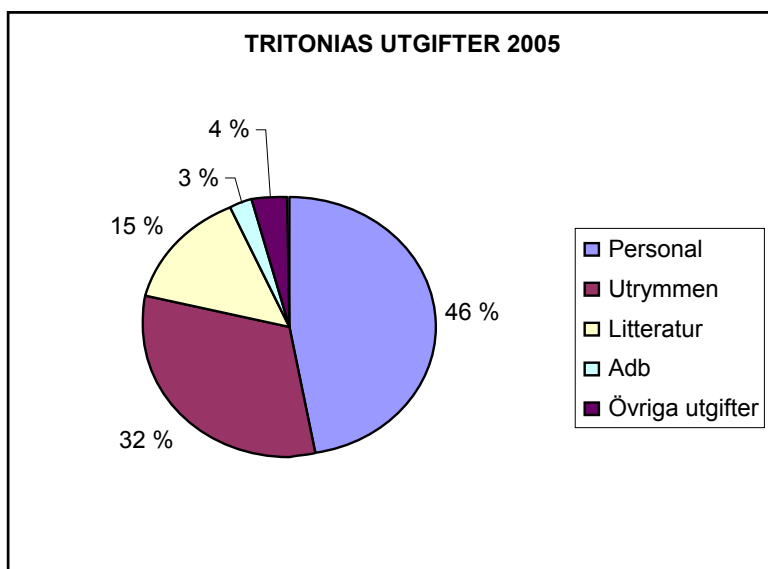
Den huvudsakliga källan till bibliotekets finansiering (86 %) är budgetmedel som beviljats av de tre universiteten. Övrig offentlig finansiering ökade med ca tio procent, vilket särskilt berodde på att yrkeshögskolorna kom med i lärocenterverksamheten. Denna finansieringsandel inkluderar även finansieringen från det virtuella universitetet, UniNet och övriga projekt samt sysselsättningsmedel. Inkomsterna från avgiftsbelagd service och offentligrättsliga prestationer steg med ca 13 procent. I dessa ingår både bibliotekets serviceavgifter och avgiftsbelagd utbildning vid lärocentret. Den årliga donationen från Nissi-stiftelsen flyttades inom "övrig finansiering" fram för att användas under 2006.

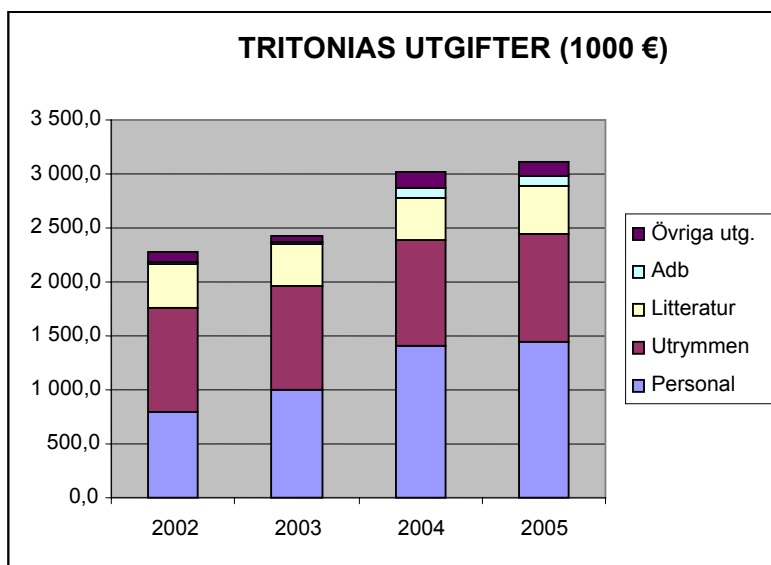
I andelen för 2002 ingår inte den projektfinansiering som erhöles för att utrusta biblioteket och som främst användes till datateknik, men även till viss mån för förvärv av nätbaserat material.

8.2 Utgifter

Utgifterna för Tritonias moderna och mångsidiga utrymmen och personalutgifterna utgör över tre fjärdedelar av de totala utgifterna. De medel som använts för förvärv av biblioteksmaterial steg något då förvaltningen av förvärvsmedlen överfördes till biblioteket, men deras del av budgeten är fortsättningsvis relativt liten. Utgifterna för adb har förblivit oförändrade. Utrustningen förnyas successivt.

Utvecklingen och fördelningen av utgifterna under Tritonias hela verksamhetsår presenteras nedan.

ÅRSBERÄTTELSE 2005

	2003	2004	2005	2005 % av utgifterna	2005 Tritonia % av ramorganis.
Uppgifter om ramorganisationerna					
antal personal (årsverken)		686	715,3		
antal studerande totalt			14 807,0		
antal egentliga studerande	7446	7304	7 214		
antal studerande vid öppna univers.		3960	3 438		
antal studerande inom fortbildningen			4 155		
nybörjarplatser	911	889	978		
<i>Utgifter</i>					
totala utgifter 1000 €	39657	44546	45 183,0		
varav personalkostnader	20205	22012	27 985,0	62 %	

Tritonias ekonomi

<i>utgifter</i>					
totala utgifter	2253,7	2842,2	3 101,8		6,9 %
varav personalkostnader	996	1402,1	1 453,0	47 %	5,2 %
varav litteraturförvärv	388,7	394,1	452,7	15 %	1,0 %
<i>finansiering</i>					
från ramorganisationerna	2324,6	2607,4	2 715,2	88 %	
övrig offentlig finansiering	88,8	215,8	287,4	9 %	
inkomster från avgiftsbel. service mm.	45,7	72,6	99,3	3 %	
övrig finansiering	21	116,1			

<i>personalantal (årsverken)</i>	34,9	44,7	45,9		6,4 %
----------------------------------	------	------	------	--	-------

Användningen av bibliotekets tjänster

<i>besökare</i>	211200	202551	187 585
<i>lån</i>			
lokala lån	96755	100660	95 091
omlån	407909	478801	459 534
fjärrlån till andra bibliotek	1630	1388	1 488
inkommande fjärrlån	2402	2189	2 021
antal informationssökningsuppdrag	1507	1251	1000
<i>användarutbildning</i>			
timmar	161	180,5	315
deltagare	1161	1544	1353
avlagda nätbaserade kurser	59	60	203

Bibliotekets samlingar

tryckta monografier (volymmer)	214118	225907	234 591
tryckta periodiska publ. (förvaringsenh.)	53884	56750	59 690
<i>tillväxt</i>			
förvaringsenheter	10920	14110	11 646
varav köpta	5843	7580	6 921
digitalt material (e-böcker)	180	4500	126 000
databaser	52	52	138
elektroniska tidskrifter	3900	4600	12 600
<i>Databasen Tria</i>			
poster	153089	162705	169 000
nya poster	7334	9955	7 616

LEDNING, SAMARBETE, DELTAGANDE, PUBLIKATIONER OCH MEDIA

LEDNING

Direktion (mandatperiod 1.8.2004–31.7.2007)

Medlemmar:

professor Helena Hurme, ordf., ÅA
professor Merja Koskela, viceordf., VU
överbibliotekarie Tore Ahlbäck, ÅA
professor Peter Björk, Hanken
professor Jorma Larimo, VU
studerande Mauno Pylvänäinen, VU
datadirektör Matti Taanonen, VU
bibliotekssekr. Ann Carina Tihinen, Tritonia
prorektor Raija-Liisa Laakkonen,
Vasa yrkeshögskola
Föredragande kirjastonjohtaja Vuokko Palonen, lärocenterchef Sari Tarvonen
Sekreterare: översättare-informatör Satu-Mikaela Burman

Suppleanter:

lektor Tom Gullberg, ÅA
professor Hannu Katajamäki, VU
byråchef Pia Södergård, ÅA
professor Kenneth Högholm, Hanken
professor, Merja Wanne, VU
studerande Kalle Norri, VU
utbildningschef Outi Järvi, VU
lärocenterpedagog Maria Byholm; Tritonia
bibliotekschef Britt Sjöström,
Svenska yrkeshögskolans bibliotek

Chef

bibliotekschef Vuokko Palonen (VU)

Chefens vikarier

lärocenterchef Sari Tarvonen (VU)
byråchef Christina Flemming (ÅA)

Intern ledningsgrupp

bibliotekschef Vuokko Palonen, ordf.
byråchef Christina Flemming
informatiker Susanne Holmlund
adb-chefsplanerare Ari Hovila
byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen
lärocenterchef Sari Tarvonen
avdelningssekreterare Sirkka Mäkinen, sekr.

SAMARBETE

Styrgruppen för Lärocentrets yrkeshögskolesamarbete, tillsatt av direktionen

Förvaltningsdirektör Anita Niemi-lilhti, VU, ordf.
Rektor Örjan Andersson, SYH
Prorektor Raijaliisa Laakkonen, VYH
Direktör Christer Rosengren, ÅA Vasa (Fortbildningscentralen)
Planerare Kristina Wallin, SHH, Vasa
Lärocenterchef Sari Tarvonen, föredragande
Koordinator Hanna Pitkänen, sekreterare

Lärocentrets yrkeshögskolesamarbete, gruppen för ekonomichefer

Marjatta Larimo, VU

Brita Nyström, SYH

Jari Peltonen, VYH

Vid sammanträdandena har även representanter för Hanken och Åbo Akademi deltagit.

Vasa högskolekonsortium, bibliotekens samarbetsgrupp

bibliotekschef Britt Sjöström, SYH, ordf.

bibliotekschef Marita Ahola, VYH

bibliotekarie Mari Mäkynen, VYH, sekr.

bibliotekschef Vuokko Palonen, Tritonia

biblioteksamanuens Heidi Troberg, Tritonia

representant för studerande

planerare Auli Mustasaari, konsortiet (till oktober)

Tritonias representanter i undergrupperna:

Samlingsarbetsgruppen: byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, suppleant:

biblioteksamanuens Virva Tuomisto

Utbildningsarbetsgruppen: informatiker Olli Mäkinen, suppleant: informatiker Susanne

Holmlund

Servicearbetsgruppen: byråchef Christina Flemming ordf., bibliotekssekreterare Vesa

Perkiömäki, bibliotekssekreterare Ann Carina Tihinen, biblioteksamanuens Heidi Troberg och

bibliotekssekreterare Tarja Yli-Karhu

Vasa högskolekonsortium, Gruppen för lärocentersamarbete

lärocenterchef Sari Tarvonen, ordf.

tf. prefekt Roger Andersson, SYH

projektforskare Sol-Britt Arnolds-Granlund, ÅA

lärocenterpedagog Maria Byholm, Tritonia

lektor Tua Ericsson-Knif, Hanken

professor Teija Laitinen, VU

lektor Reino Lindholm, VYH (en del av 2005)

överlärare Kenneth Norrgård, VYH

e-studiesekreterare Mira Pihlaja, VYH

lektor Susanne Österholm, SYH

koordinator Hanna Pitkänen, Tritonia, föredragande & sekreterare

planerare Auli Mustasaari, konsortiet (till oktober)

Adb-samarbetsgruppen

adb-chefsplanerare Ari Hovila, Tritonia

sektionschef Stefan Levander, ÅA

chefsplanerare Ulf Pensar, Hanken

chef för datasystemtjänster Timo Pitkäranta, VYH

datadirektör Matti Taanonen, VU

föreståndare Jarl Österholm, SYH

DELTAGANDE

Personalens deltagande i universitetsorgan, arbetsgrupper, mm.

Hanken, Vasa

- Enhetsrådet: informatiker Susanne Holmlund, suppleant
- TYKY-arbetsgrupp: informatiker Susanne Holmlund, ordf.

Vasa universitet:

- Amicas kundkommitté: bibliotekssekreterare Leena Kuosmanen
- Ekokampus-arbetsgruppen: bokbindare Hannele Koivisto
- Ledningsgruppen: bibliotekschef Vuokko Palonen
- Publikationskommittén: informatiker Olli Mäkinen, redaktör för publikationsserier, föredragande och sekreterare
- Arbetsgruppen för internationella ärenden: informatiker Katri Rintamäki
- Utbildningskommittén: lärocenterchef Sari Tarvonen
- Ledningsgruppen för informationsförvaltning: bibliotekschef Vuokko Palonen, suppleant adb-chefsplanerare Ari Hovila
- Arbetarskyddskommittén: bibliotekssekreterare Tarja Yli-Karhu
- UPJ-MUHE-arbetsgruppen: avdelningssekreterare Sirkka Mäkinen
- Rekreativkommittén: bibliotekssekreterare Tarja Yli-Karhu
- Samarbetsrådet: avdelningssekreterare Sirkka Mäkinen

- VYHY ry (Vasa universitets personalförening):
  - avdelningssekreterare Sirkka Mäkinen, ordf.
  - bibliotekssekreterare Tarja Yli-Karhu, styrelsemedlem

Åbo Akademi i Vasa:

- *Personalarbetsgruppen vid ÅA i Vasa:* lärocenterpedagog Maria Byholm
- *Tisdagsmöten* (förvaltningens, fakulteternas, fristående inrättningarnas och studentkårens ledande tjänstemän): byråchef Christina Flemming, lärocenterpedagog Maria Byholm
- *Utvärderingsgruppen vid DC/ÅA:* lärocenterpedagog Maria Byholm
- *Virtualiseringsledningsgruppen vid ÅA i Vasa:* lärocenterpedagog Maria Byholm, esittelijä
- *Samordningsgruppen för virtualiseringsverksamhet mellan Åbo och Vasa:* lärocenterpedagog Maria Byholm

Lokalt och regionalt samarbete

- Österbottens konstkommission: bibliotekschef Vuokko Palonen
- Sukkula – regionalt nätbibliotek:
  - byråchef Christina Flemming
  - bibliotekschef Vuokko Palonen, sammankallare
  - bibliotekssekreterare Vesa Perkiömäki, webbplatsansvarig
  - Arbetsgruppen för informationskompetens: informatiker Olli Mäkinen, lärocenterchef Sari Tarvonen
- Vaasa LittFest Vasa:
  - informations- och PR-gruppen: översättare-informatör Satu-Mikaela Burman
  - konstnärliga arbetsgruppen: informatiker Olli Mäkinen
  - ledningsgruppen: bibliotekschef Vuokko Palonen

- *Vasa sommaruniversitet rf – Vaasan kesäyliopisto ry*: lärocenterpedagog Maria Byholm, ÅA:s representant i styrelsen

Riksomfattande samarbete

Undervisningsministeriet/ Referensgrupp för den svenska biblioteksutbildningen:
biblioteksamanuens Heidi Troberg

Utbildningsstyrelsen/ BITTIS-projekt (Biblioteket i skolan): byråchef Christina Flemming,
ordf. för ledningsgruppen

Finlands virtuella universitet

- lärocenterchef Sari Tarvonen, projektkontakt, medlem i AOR3-gruppen (gruppen för utveckling av stödtjänster), medlem i styrgruppen för KoMiTi-projektet (Kompetenser, omfattning och statistikföring av nätbaserade studier)
- lärocenterpedagog Maria Byholm, kontaktperson för ÅA Vasa och IT-peda, medlem i AOR4-gruppen (internationella gruppen)

Rådet för Finlands universitetsbibliotek

- Projektet Informaatiolukutaidon opetussuunnitelma (Läroplan för informationskompetens)
  - Informatiker Katri Rintamäki, planerare för delprojektet Informaatiolukutaidon osaamistasotesti (nivåtest för informationskompetens)
  - IL-mätararbetsgruppen: informatiker Olli Mäkinen
- Kokoelmakartta-projektet: bibliotekschef Vuokko Palonen, ledningsgruppens ordf.; byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, medlem i nätverket för kontaktpersoner

Helsingfors universitetsbibliotek – Nationalbiblioteket (koordinator)

- Styrssystem för digitala bibliotek / Arbetsgruppen för programvara och standardisering: adb-chefsplanerare Ari Hovila, representant för universitetsbiblioteken
- FinELib (det nationella elektroniska biblioteket): Sakkunniggruppen för samhällsvetenskaper, juridik och förvaltning: informatiker Katri Rintamäki
- Digitaliseringsprogrammet för bibliotek: adb-chefsplanerare Ari Hovila
- Linnea2-förvärvsarbetsgruppen: bibliotekssekreterare Isabel Johansson
- Linnea2-projektchefer: biblioteksamanuens Virva Tuomisto
- Linnea2-systemarbetsgruppen: adb-planerare Ove Ritola
- Samstatistiken för vetenskapliga bibliotek: biblioteksamanuens Virva Tuomisto, kontaktperson

Depåbibliotekets direktion: byråchef Christina Flemming

EU-depositionsbibliotek: informatiker Katri Rintamäki, nationell vicekoordinator

TieDot-projektet (*koordinator Kuopio universitetsbibliotek*)

byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, kontaktperson

Finlands svenska biblioteksörening rf: biblioteksamanuens Heidi Troberg, suppleant i styrelsen, medlem i IT-utskottet, medlem i Österbottniska avdelningen

Finlands biblioteksörening r.f.

Redaktionen för föreningens tidning: informatiker Olli Mäkinen

Fiktionsarbetsgruppen: informatiker Olli Mäkinen

Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund
Arbetsgruppen för studietjänster: byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, ordf.

Tietoasiantuntijat ry
Redaktionen för tidningen Tietoasiantuntija: informatiker Olli Mäkinen

Universitetens och forskningssektorns personalförbund YHL r.f.
Styrelsen: avdelningssekreterare Sirkka Mäkinen
Bibliotekskommittén: bibliotekssekreterare Tarja Yli-Karhu
Kommittén för expeditionsmästare och fastighetspersonal: expeditionsmästare Risto Autti

Internationellt samarbete

Kvarkenrådet: bibliotekschef Vuokko Palonen
UniNets ledningsgrupp: lärocenterpedagog Maria Byholm, föredragande,
lärocenterchef Sari Tarvonen

Nordplusprojekt: Gemensam arbetsgrupp för Norge, Sverige och Finland:
lärocenterpedagog Maria Byholm

Lärum-samarbete (Lärarytbildningen i Stockholm och Tritonia),
lärocenterpedagog Maria Byholm, koordinatör

Föredrag och framträdanden vid seminarier och kongresser

EURAM-conference (European Academy of Management) München May 4–7, 2005,
Olli Mäkinen: short paper

Helsingfors universitetsbibliotek – Nationalbiblioteket: Kirjastoverkon tapaaminen 7.4.2005
Miten parannamme tietoaaineistojen valtakunnallista saatavuutta? Vuokko Palonen, ordf. för
paneldiskussion

IADIS (International Association for Development of the Information Society) International
Conference e-Society, Malta June 2005,
Olli Mäkinen: short paper

IFLA: (The International Federation of Library Associations and Institutions)
World Library and Information Congress: 71st IFLA General Conference and Council Oslo,
Norway, 14–18 August 2005
Christina Flemming & Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen & Katri Rintamäki: Tritonia model –
Poster Presentation

Föreningen för informationsforskning FIF rf, seminarium, Åbo 26.11.2005
Vuokko Palonen, Verkkodokumenttien bibliografinen informaatio, tapaus FRBR

Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, Kaukopalvelupäivät 26. - 27.4.2005 Jyväskylä:
Olli Mäkinen, Informaatiolukutaito: poikkiteellinen tarkastelutapa
Vuokko Palonen, Kokoelmien tietokartta

Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund & Rådet för Finlands universitetsbibliotek & Depåbiblioteket & IFLA Acquisition and Collection Development Section: International Seminar on Collection Mapping - Yliopistokirjastojen kokoelmakartta: internationellt seminarium; Helsingfors, 28–29.11.2005

Vuokko Palonen, Kansallinen kokoelmakartta: Suomen projektin taustoitus ja yleisesittely & Lopetuspuheenvuoro

Finlands virtuella universitet: Suomen virtuaaliyliopiston yhdyshenkilöpäivä, Åbo 27.5.2005
Leena Maunumäki, Sanna Ulén: föredrag

Valtakunnalliset virtuaaliyliopistopäivät, Esbo 22–23.3.2005
Leena Maunumäki, Sari Tarvonen, Sanna Ulén: posterutställning om samarbetet med yrkeshögskolorna

Virtuaaliammattikorkeakoulupäivät, Vaasa 22.10.2005
Peter Ahlroos och Hanna Pitkänen, presentationer över lärocenterverksamheten

PUBLIKATIONER

Susanne Holmlund, UUA-verksamhet i Vasa // Hanken internt; 3/2005 (24.3.2005): 3.

Camilla Klockars, Ny pedagog på Lärocenter Tritonia // *Hanken internt*; 6/2005 (30.8.2005):9.

Olli Mäkinen

- Informaatikko prosessien keskellä // *Tietoasiantuntija*, 3/2005.
- Infoähkyä vastaan: lähdekritiikki ja rajaus kunniaan // *Tietoasiantuntija*, 1/2005.
- Kirjastoauton kyydissä Kööpenhaminassa // *Kirjastolehti* 6/2005: 21.
- Loppuun palamisen estetiikkaa: kolumni // *Tietoasiantuntija*, 5/2005.
- Muuttaako digitaalisuus tiedon sisältöä? // *Tietoasiantuntija* 5/2005, 6-7.
- Pauperismi: kertomuksia köyhyydestä // *Vaasan yliopistolehti*, 1/2005: 22-23.
- (& Jyri Naarmala) Privacy and Trust in Information Society EURAM-conference May 2005 // *Proceedings of the EURAM-conference*. 2005.
- Satusedän takinliepeessä // *Opettaja*, 38/2005, 38-39.
- Tarvitsemmeko laatukirjallisuutta // *Kirjastolehti*, 8/2005: 10-12.
- Tekniikkaa, tiedonhallintaa ja tietojärjestelmiä Online information -tapahtumasta, Lontoo 30.11.–2.12.2004 // *Tietoasiantuntija* 1: 2005, 40–41.
- *Tieteellisen kirjoittamisen ABC* / Olli Mäkinen. - Helsinki : Tammi.
- Yhteinen kieli, eri merkitykset // *Tietoasiantuntija*; 1/2005, 10–11.
- Yhteistyötä yli rajojen: tieteelliset ja yleiset kirjat liittoutuvat // *Kirjastolehti* 5: 2005, 18-19.
- (Jyri Naarmala &) *Olli Mäkinen*: Comparative study of Privacy and Trust in Information Society, IADIS e-Society July 2005 // *Proceedings of the IADIS International Conference e-Society*, 2005: 647-651
- Olli Mäkinen (& Marta Rey & Hanna Mäkinen), Positiivinen sankari ja dekadenssi: ideologista dialektiikkaa Itä-Euroopan taiteessa // *Kanava* 2005, 1, 52-56
- Rapp, Johan: Hajamielisen käsikirja. Kääntänyt Olli Mäkinen. WSOY

Vuokko Palonen & Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Kirjastojen kehittämideoita maailmalta // *Vaasan yliopistolehti*, 3/2005: 6-7.

Katri Rintamäki, Elektroniset lehdet levällään // *Vaasan yliopistolehti*, 2/2005: 16-17.

Sanna Ulén, Opetuksen tukipalveluilla kohti laadukasta verkko-opetusta. Peda-forum 2/2005, 27–30.

TRITONIA I MASSMEDIA

25.4.2005 Radio Yle1,

Ykkösaamu: Aamukahvilla Tritoniassa (intervju med: direktör Timo Bäckman (ÅA), professor Pirkko Vartiainen (VU), bibliotekschef Vuokko Palonen)

20.5.2005

Nykvist, Ari, Nytt laboratorium för digitala läromedia: EduTechLab invigdes på Tritonia i Vasa (Peter Ahlroosin haastattelu) // *Meddelanden från Åbo Akademi*; 9/2005: 2-3. (EduTechLabs invigning 10.5.2005)

24.10.2005

Med ekonomisk litteratur som arbetsredskap (intervju med Hanna Kuoppala) // *Hanken internt*; 8/2005: 8

27.10.2005

YLE, Pohjanmaan uutiset: lärocentret

14–16.12.2005

Överlåtandet av Vaasan lyseos bibliotek till Tritonia

Vasabladet 14.12. ja 16.12.

Pohjanmaan radio, 15.12.

Radio Vaasa 15.12.

Pohjalainen 16.12.